

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ФАХОВИЙ ГУМАНІТАРНО-МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Педагогічною радою Фахового
гуманітарно-медичного коледжу
Протокол № 11
від «07» 2025 р.



Голова педагогічної ради
Олена ВАРГУЛЯК

Введено в дію наказом директора коледжу
№ 28-02 від «23» 07 2025 р.

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО СИСТЕМУ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ
ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ФАХОВОГО ГУМАНІТАРНО-
МЕДИЧНОГО КОЛЕДЖУ**

Чернівці, 2025

Це Положення визначає організаційно-методичні орієнтири для застосування у Фаховому гуманітарно-медичному коледжі універсальної технології оцінювання за 100-бальною шкалою ЄКТС як основи моніторингу якості освіти здобувачів освіти за спеціальностями: «Секретарська та офісна справа», «Правоохоронна діяльність», «Менеджмент», «Соціальна робота та консультування», «Стоматологія» та ін.

Документ розроблено відповідно до чинного законодавства України, нормативних актів МОН України, Статуту Коледжу та інших документів, що регламентують організацію освітнього процесу.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Метою Положення про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти (далі – Положення) є визначення організаційно-методичних орієнтирів для впровадження у Фаховому гуманітарно-медичному коледжі (далі – Коледж) універсальної системи оцінювання за 100-бальною шкалою Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) як інструменту моніторингу якості підготовки фахівців.

1.2. Положення розроблене відповідно до чинного законодавства України, нормативних актів Міністерства освіти і науки України, Статуту Коледжу, положень про організацію освітнього процесу та інших внутрішніх нормативних документів, що регламентують освітню діяльність у Коледжі.

1.3. Застосування Положення спрямоване на забезпечення об'єктивності, прозорості та єдності в оцінюванні навчальних досягнень здобувачів освіти на основі уніфікованої моделі, яка враховує обсяг і складність кожної навчальної дисципліни, а також специфіку різних форм підготовки.

1.4 На основі цього Положення предметні (циклові) комісії розробляють власні рекомендації щодо критеріїв, методів і засобів оцінювання навчальної успішності з окремих освітніх компонентів з урахуванням специфіки змісту й структури навчальних дисциплін.

2. ВИДИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у Фаховому гуманітарно-медичному коледжі здійснюється під час контрольних заходів у межах внутрішнього та зовнішнього контролю.

Внутрішній контроль навчальних досягнень (успішності) проводиться відповідно до навчальних планів, розроблених на основі освітніх програм за кожною спеціальністю, робочих програм навчальних дисциплін та графіків контролю. Його здійснюють викладачі, методисти, завідувачі циклових

(предметних) комісій, заступники директора, а також інші відповідальні працівники Коледжу.

Зовнішній контроль здійснюється під час акредитацій експертними групами, підрозділами Державної служби якості освіти України, а також у рамках перевірок і моніторингів, що проводяться відповідними органами та незалежними освітніми установами.

2.1. Основні види внутрішнього контролю

Основними видами внутрішнього контролю є: *поточний контроль*

- *модульний (проміжний) контроль*
- *підсумковий (семестровий) контроль*
- *адміністративний контроль (директорський контроль, проміжна атестація)*

Поточний контроль проводиться під час практичних, лабораторних, семінарських занять та індивідуальної роботи здобувача освіти. Він передбачає перевірку рівня засвоєння навчального матеріалу, сформованості вмінь і навичок, самостійно виконаних завдань тощо.

Форми поточного контролю: усне опитування, письмові та комп'ютерні тестування, захист лабораторних чи проєктних робіт, виступи, участь у ділових іграх, тощо. У разі потреби — з використанням платформи дистанційного навчання.

Оцінки поточного контролю фіксуються у журналі академічної групи, доступному для ознайомлення здобувачів освіти.

Модульний контроль здійснюється після завершення змістових модулів (логічно завершених частин дисципліни) у формі тестів, контрольних, індивідуальних або групових завдань. Обов'язковим є модульний контроль для дисциплін, що завершуються екзаменом.

Графік модульного контролю затверджується на початку семестру заступником директора з навчальної роботи та доводиться до відома студентів. Оцінки вносяться у журнал та відповідну облікову відомість із підписом викладача.

Директорський контроль — це форма адміністративного моніторингу якості підготовки здобувачів освіти. Він проводиться за наказом директора Коледжу з метою перевірки: рівня залишкових знань з окремих дисциплін; якості викладання; ефективності навчального процесу; необхідності оновлення навчальних програм.

Для забезпечення об'єктивності директорський контроль ґрунтується на завданнях різного рівня складності:

- 0 – початковий,
- 1 – репродуктивний,
- 2 – творчо-репродуктивний,
- 3 – креативний.

Усі завдання супроводжуються критеріями та шкалами оцінювання. Результати порівнюються з поточними оцінками.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться у формі заліків, диференційованих заліків або іспитів відповідно до графіка освітнього процесу.

- Екзамен — перевірка предметних компетентностей, здатності застосовувати знання на практиці.

- Залік — форма підсумкової оцінки на основі результатів поточної діяльності.

- Диференційований залік — застосовується для оцінки курсових робіт, практик та окремих дисциплін, передбачених навчальним планом. Оцінювання здійснюється за сумарними балами за види робіт і захист перед комісією (не менше 2 викладачів), зокрема керівником.

Бали за захист курсової роботи або практики не мають перевищувати 20% (тобто 20 балів) загальної оцінки з відповідного виду роботи

2.2. Критерії оцінювання навчальних результатів

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти визначають робочі навчальні програми.

На етапах модульного та підсумкового оцінювання застосовується сумарне оцінювання, за якого оцінка змістового модуля або підсумкова оцінка утворюється як сума балів за всі види поточної навчальної діяльності (лабораторні роботи, розв'язування задач, активність на семінарських заняттях, виконання проєктів, ІНДЗ, проведення залікових уроків, виховних заходів, позаурочної навчальної діяльності під час педагогічної практики тощо).

Для контрольної-оцінних цілей використовуються такі шкали:

- 100-бальна шкала ЄКТС – 100 балів відповідають 100% сумарної семестрової оцінки з навчальної дисципліни (оцінки за курсову роботу, практику тощо);

- 5-бальна національна шкала – для переведення оцінок зі 100-бальної шкали ЄКТС з екзаменаційних дисциплін, курсових робіт, практик, що завершуються диференційованим заліком;

- 2-рівнева національна шкала – для переведення оцінок зі 100-бальної шкали ЄКТС із залікових дисциплін. Переведення оцінок із кожного предмета чи іншого виду роботи зі 100-бальної шкали ЄКТС в національні:

- 5-бальну (4-рівневу) і 2-рівневу шкалу здійснюється за таблицею 1

**Таблиця 1 Таблиця переведення 100-бальної шкали ЄКТС
у національну шкалу**

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано
35-59	FX	незадовільно	
1-34	F		

ПРИНЦИПИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

3.1. *Принцип модульності* визначається тим, що структурними компонентами змісту навчальної дисципліни чи іншого виду навчальної діяльності є модулі – логічно завершені частини навчального матеріалу, рівень засвоєння яких визначається модульним контролем (МК).

3.2. *Принцип диференційованого підходу* застосовується для забезпечення об'єктивності оцінювання успішності здобувачів вищої освіти з окремих модулів чи навчальних дисциплін з урахуванням 4 рівнів засвоєння навчального матеріалу (0 рівень, 1 рівень – репродуктивний, 2 рівень – репродуктивно-творчий, 3 рівень – креативний) та у зв'язку з необхідністю переведення 100-бальної шкали ЄКТС у національну 5-бальну шкалу.

100-бальна шкала ЄКТС відповідає чотирьом рівням засвоєння навчального матеріалу і передбачає розроблення критеріїв і засобів контролю (тестів, контрольних робіт, усного оцінювання) трьох рівнів складності.

Диференційоване семестрове оцінювання ґрунтується на поєднанні репродуктивної і творчої діяльності:

- нульовий рівень (оцінка 0-59, «незадовільно»),
- низький – репродуктивний рівень (оцінка 60-73, «задовільно»),
- достатній – репродуктивний рівень з елементами творчого характеру (оцінка 74-89, «добре»),
- високий – творчий рівень (оцінка 90-100, «відмінно»).

Диференційованому підходу повинні відповідати адекватні методи контролю:

низький рівень – застосовуються стандартизовані тести на впізнавання (вибір) правильної відповіді із кількох запропонованих;

достатній рівень – застосовуються тести складнішої конструкції або проводяться письмові контрольні роботи, які вимагають не тільки відтворення засвоєної інформації, а й застосування набутих знань у розв'язанні типових завдань за відомими правилами;

високий рівень – застосовуються комплексні завдання проєктного (пошуково-дослідницького), задачного типу у поєднанні з діалогом здобувача вищої освіти і викладача, під час яких виявляються компетенції високого порядку, здатність здобувача вищої освіти застосувати набуті знання у нестандартних ситуаціях, обґрунтувати і захистити свої ідеї.

3.3. *Принцип ранжування (рейтингування)* – ґрунтується на створенні рейтингу здобувачів вищої освіти за результатами оцінювання їх успішності шляхом накопичення балів упродовж семестру за результатами поточного та семестрового контролів, що сприяє мотивації активної самостійної роботи здобувачів вищої освіти протягом усього періоду навчання, забезпечує здорову конкуренцію між здобувачами вищої освіти в навчанні

3.4. *Принцип толерантності та відкритості.* Європейські стандарти забезпечення якості передбачають завчасне ознайомлення здобувачів вищої освіти із критеріями, нормами, термінами планового оцінювання. Викладач зобов'язаний довести до відома здобувачів вищої освіти цю інформацію на першому занятті з навчальної дисципліни, а також проінформувати її наявність у силабусах, розміщених в рубриці «Навчання» на офіційному сайті Коледжу.

Під час оцінювання результатів навчання повинні переважати методи, які дозволяють максимально уникати суб'єктивного впливу викладача на об'єктивність оцінки (комп'ютерне тестування, письмові контрольні роботи, есе тощо).

Процедура оцінювання повинна відображати специфіку навчального предмета та майбутньої професійної діяльності, зокрема щодо комунікативної та методичної компетентностей, які передбачають ведення здобувачем вищої освіти усного діалогу, вміння спілкуватися й впливати на інших людей, обґрунтовувати й відстоювати власну думку тощо. У таких випадках викладач має дотримуватись етики педагогічного спілкування, толерантності й доброзичливості, чітко аргументувати оцінки.

3.5. *Принцип доступності.* Семестровий контроль і ліквідація академічної заборгованості можуть здійснюватися також у дистанційному чи змішаному форматах, в синхронному та/або асинхронному режимах. Технології дистанційного семестрового контролю можуть бути використані з міркувань дидактично обґрунтованої доцільності застосування в освітньому процесі інноваційних технологій та необхідності забезпечення права на здобуття вищої освіти іноземними громадянами та громадянами України, які знаходяться в інших країнах чи мають вагомні перешкоди для традиційної атестації в Україні

(служба в ЗСУ, виконання професійних обов'язків державної ваги, 7 формажорні обставини іншого характеру).

4. ПРОЦЕДУРА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

4.1. Оцінка залікової дисципліни формується на основі балів, отриманих здобувачем освіти під час поточного контролю: на практичних, лабораторних, семінарських заняттях, а також за виконання індивідуальних навчальних завдань (ІНДЗ). Залікова дисципліна не передбачає складання модульного чи підсумкового контролю.

Підсумкова оцінка виставляється як:

«зараховано» — від 60 балів і вище;

«не зараховано» — менше 60 балів.

Оцінка виставляється на останньому занятті з дисципліни.

Якщо дисципліна має лише лекційні заняття, підсумковий контроль може здійснюватися шляхом письмових або комп'ютерних тестів, виконання творчих проєктів, есе, індивідуальних завдань тощо.

4.2. Оцінка екзаменаційної дисципліни включає бали, отримані за модульні контролю (змістові модулі) та підсумковий семестровий контроль (екзамен).

4.2.1. Модульний контроль передбачає:

- а) бали за поточну діяльність під час вивчення кожного модуля;
- б) бали за модульну контрольну роботу, що включає також теми самостійної роботи.

Модульне оцінювання може включати оцінку науково-дослідної діяльності (НДР), якщо здобувач брав участь у конференціях, олімпіадах, мав публікації. Бали за НДР додаються до загальної оцінки і можуть замінювати або доповнювати екзамен за рішенням викладача.

До завершення модуля дозволяється відпрацювання тем із метою покращення поточних оцінок. Викладач забезпечує можливість консультацій у позааудиторний час.

4.2.2. Підсумковий (семестровий) контроль передбачає глибоку перевірку знань здобувача освіти. Рекомендується передбачити від 30 до 40 балів за результатами екзаменаційного завдання.

Графік проведення семестрової атестації затверджується адміністрацією Коледжу та доводиться до відома здобувачів не пізніше ніж за 10 днів до її початку.

Викладач несе персональну відповідальність за своєчасне, достовірне та повне заповнення журналу, екзаменаційних відомостей, навчальних планів, що засвідчується його підписом.

4.3. Порядок зарахування результатів здобувачів освіти, які навчалися за програмами академічної мобільності, регламентується відповідним Положенням Коледжу про академічну мобільність.

4.4. Індивідуальні терміни семестрового контролю

4.4.1. За обґрунтованих причин (хвороба, відрядження, участь у конкурсах, змаганнях, служба в ЗСУ, стажування, навчання за кордоном тощо) здобувач може звернутися із заявою до адміністрації Коледжу з підтвердними документами для встановлення індивідуального графіка підсумкової атестації.

4.4.2. Якщо здобувач освіти не з'явився на екзамен із поважної причини, він має попередити куратора або заступника директора до початку екзамену. У журналі робиться відмітка «не з'явився». За заявою та підтвердженням причин адміністрація може дозволити складання іспиту в інший термін, але не пізніше одного місяця після завершення обставин, що перешкоджали участі у контролі.

Якщо встановлений термін спливає, а підсумковий контроль не складено — це вважається академічною заборгованістю.

5. ЛІКВІДАЦІЯ АКАДЕМІЧНОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ

Академічна заборгованість виникає за умови, якщо підсумкова оцінка навчальної дисципліни є меншою 60 балів ЄКТС. Ліквідація академічної заборгованості здійснюється після закриття першої заліково-екзаменаційної відомості і занесення результатів з цієї відомості в комп'ютерну мережу Коледжу.

Графік повторного складання екзаменів затверджується головою циклової комісії і оприлюднюється на «Інформаційному порталі» Коледжу, дощі оголошень факультету. Ліквідація академічної заборгованості з навчальної дисципліни здійснюється шляхом повторного складання заліку, диференційованого заліку чи екзамену.

Допускається повторне складання семестрового контролю не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз – викладачеві, другий – комісії, яка створюється головою циклової комісії. Кожна спроба повторного складання заліку чи екзамену фіксується документально в додатковій відомості.

У випадку, коли здобувач вищої освіти не може з'явитися на ліквідацію академічної заборгованості із поважної причини, він зобов'язаний попередити адміністрацію або навчальний відділ і циклову комісію про можливу відсутність та її причину.

На основі його заяви та представленого документального підтвердження призначається нова дата повторного семестрового контролю.

У разі отримання незадовільної оцінки перед комісією здобувача вищої освіти відраховують з Коледжу. Здобувач вищої освіти, відрахований за академічну заборгованість, має право на поновлення у наступному навчальному

році за умови ліквідації академічної заборгованості (це право не поширюється на осіб, що навчаються на першому курсі).

6. АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Атестація — це встановлення відповідності результатів навчання (виконаної навчальної, практичної, творчої або кваліфікаційної роботи) здобувачів фахової передвищої освіти вимогам освітньо-професійної програми за відповідною спеціальністю.

Форма атестації здобувачів освіти, які завершують навчання за освітньо-професійною програмою, визначається стандартами фахової передвищої освіти та передбачена навчальним планом. Атестація може включати захист кваліфікаційної роботи та/або складання комплексного кваліфікаційного екзамену.

Зміст атестації формується на основі навчального плану та охоплює знання, уміння і навички, які здобувач опанував протягом усього періоду навчання, зокрема з основних професійно-орієнтованих дисциплін та практичної підготовки.

Для проведення комплексного кваліфікаційного екзамену атестаційна (випускова) комісія розробляє програму, яка містить перелік тем, запитань та завдань, що відповідають вимогам до компетентностей здобувача та специфіці підготовки за кожною спеціальністю (Секретарська та офісна справа, Правоохоронна діяльність, Менеджмент, Стоматологія тощо).

У програму можуть бути включені питання з вибору здобувача, а також практико-орієнтовані кейси, які дозволяють оцінити фахову підготовку.

Атестація проводиться відкрито та публічно. У разі необхідності допускається відео- або аудіофіксація процесу.

Атестацію здійснює екзаменаційна комісія, до складу якої можуть входити викладачі коледжу, методисти, фахівці з практики, а також представники роботодавців. Порядок створення та діяльності комісії визначається окремим положенням про атестацію здобувачів фахової передвищої освіти.

Фаховий гуманітарно-медичний коледж на підставі рішення атестаційної комісії присвоює відповідну кваліфікацію особі, яка успішно виконала навчальний план, пройшла переддипломну практику та захистила кваліфікаційну роботу або склала комплексний екзамен.

У випадку виявлення порушень академічної доброчесності (академічний плагіат, фальсифікація результатів, списування тощо), рішення про присвоєння кваліфікації може бути скасоване в порядку, встановленому чинним законодавством.

За неможливості очного складання атестаційного іспиту (форс-мажор, воєнний стан, епідемії, служба в ЗСУ, перебування за кордоном тощо) може бути

використано дистанційну форму атестації. При цьому обов'язковим є дотримання принципів прозорості, академічної доброчесності, технічної доступності та фіксації результатів.

7. ПОРЯДОК ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ

7.1. У випадку незгоди з виставленням оцінки поточного, модульного чи підсумкового контролю здобувач вищої освіти має право подати апеляцію на ім'я директора Коледжу. Апеляція подається в день виставлення оцінки поточного, модульного чи підсумкового контролю з обов'язковим повідомленням голови циклової комісії.

7.2. У випадку надходження апеляції наказом директора створюється комісія для розгляду апеляції. Головою комісії призначається заступник директора з навчально-методичної та виховної роботи, членами комісії – голова циклової та/або завідувач кафедри, викладачі, що забезпечують викладання дисципліни. За необхідності до комісії для розгляду апеляції можуть бути залучені інші науково-педагогічні працівники, керівники підрозділів провідні фахівці Коледжу або інших закладів вищої освіти.

7.3. Комісія розглядає апеляції здобувачів вищої освіти з приводу порушення критеріїв оцінювання, що могло негативно вплинути на виставлену викладачем оцінку поточного, модульного чи підсумкового контролю.

7.4. У випадку встановлення комісією ознак необ'єктивності оцінювання викладачем, комісія пропонує директору Коледжу скасувати відповідну оцінку поточного, модульного чи підсумкового контролю і провести повторне оцінювання здобувача вищої освіти у присутності представників комісії з розгляду апеляції.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Положення набирає чинності з моменту затвердження наказом директора Коледжу.

8.2. Зміни та доповнення вносяться за рішенням педагогічної ради Коледжу.

8.3. Контроль за виконанням Положення здійснює заступник директора з навчально-методичної та виховної роботи.



Відомості про це, пронумеровано та скріплено
печаткою _____ аркуш(ів).

Директор Факультету гуманітарно-медичного
коледжу _____
О. ВАРГУЛЯК